

Језик поставља замке

НЕГДЕ... ИЗА ДУГЕ?

Реч негде постала је општа замена за различите изразе и појмове

„Сви смо убеђени да је негде то право решење проблема.“
„Слажете ли се да је то негде права ствар?“

„Сигурна сам да сте негде у праву...“

„Тачно, ја вас негде разумем...“

„Те виолине и та музика, то је негде заиста фантастично...“

Водитељка ноћног програма весело је чаврљала са саговорницима. Чинила је то врло вешто. Изгледало је као да је потпуно свесна колико је пута изговорила реч негде. Некоме се могло учинити да она заправо у томе ужива. Као да се мази док изговара: не-где! Вероватно је и њен уредник (негде) дремао, па јој није скренуо пажњу да буде обазривија... бар кад је реч о употреби речи! Јер, наставила је да убацује реч негде и у наредним емисијама. Разуме се, на сасвим неочекиваним местима у реченици. Међутим, нећемо сада о телевизијским новинарима и њиховом језичком умећу. Због посла који обављају, њима језик најчешће подмеће ногу. И други људи без сумње греше, али немају тако широку публику!

Вратимо се речи негде. Чини се да није могуће утврдити

како је овај прилог безмало преко ноћи постао поштапалица. Поштапалица која је – сви смо тога свесни – одраз језичке моде. Реч негде постала је општа замена за различите изразе и појмове. Кад кажемо „да некога негде разумемо“, то онда отприлике значи „да га на изванредан начин, или донекле разумемо“. Исто бива и кад негде употребимо поред глагола волети. Стиче се утисак да је ова комбинација данас омиљена код оних који „терају језичку моду“:

„Негде те ипак волим!“

Где ме то волиш?

„У ствари, хоћеш да кажеш да ме волиш на изванредан начин... помало ме волиш... у дубини душе, или слично.“

„Ма, он је негде гад!“

Јасно је: особа о којој је реч рођени је гад. Али, то се можда и не примећује на први поглед! Ето шта све може једна реч као што је негде. Не значи само да смо негде затурили граматику српског језика! Него да негде имамо право да се изражавамо онако како нас негде саговорници најбоље разумеју!

Занимљиво је да ова модерна, стога честа, а необична употреба речи негде није „увезена“ из енглеског језика, попут неких других израза, као што је, на пример, дефинитивно. Негде као поштапалица – можда је и овдашњи изум? Или потиче из свакодневног говора језика сродних српском? У сваком случају, у енглеском се не каже: „I love you somewhere...“ („Негде те волим...“) Постоји она славна песма „Over The Rainbow“ из 1939. године (иначе проглашена песмом 20. века), која почиње баш речју негде: „Somewhere over the rainbow, way up high“. То негде из ове песме заиста означава неко, мада апстрактно место у бескрају. Али, то је очигледно старомодна употреба овог прилога .

Илустровао Добросав Боб Живковић

М. Огњановић